

Apostolische Brief

De snelle ontwikkeling

aan de verantwoordelijken voor de communicatiemiddelen

1. De snelle ontwikkeling van de technologie op het gebied van de media is zeker een van de tekenen van vooruitgang in de huidige samenleving. Als men deze vernieuwingen beschouwt, die een voortdurende groei doormaken, winnen de woorden van het Decreet 'Inter mirifica' van het Tweede Vaticaans Concilie, op 4 december 1963 gepromulgeerd door mijn eerbiedwaardige voorganger, de Dienaar Gods Paulus VI, nog aan actualiteit: "Wonderlijke technische vindingen ontwikkelt het menselijk vernuft met Gods welgevallen vooral in de tegenwoordige tijd uit de materie. Daaronder zijn er waarop onze Kerk met buitengewone zorg haar aandacht gericht houdt. Zij staan in een bijzondere betrekking tot de menselijke geest en hebben nieuwe wegen geopend om berichten van ieder soort, ideeën en opdrachten zeer gemakkelijk mee te delen."¹

I. Vruchtbare vooruitgang in het voetspoor van het Decreet 'Inter mirifica'

2. Meer dan veertig jaar na de publicatie van dit document lijkt het passend opnieuw de 'uitdagingen' te overwegen die de communicatiemiddelen vormen voor de Kerk, die zoals Paulus VI zei "zich tegenover de Heer schuldig zou voelen als ze geen gebruik maakte van deze krachtige middelen".² De Kerk wordt namelijk niet alleen geroepen om de massamedia te gebruiken voor het verspreiden van het evangelie, maar vandaag de dag, meer dan ooit, om de boodschap van het heil te integreren in de 'nieuwe cultuur' die door deze machtige communicatiemiddelen gemaakt en verbreid wordt. Zij is er zich van bewust dat het gebruik van de tech-

nieken en technologieën van de communicatie van onze tijd een integraal onderdeel vormt van haar missie in het derde millennium.

Aangespoord door dit besef heeft de christelijke gemeenschap belangrijke stappen genomen om de communicatiemiddelen aan te wenden voor het verspreiden van godsdienstige informatie, voor evangelisatie en catechese, voor de vorming van de pastorale medewerkers op dit gebied en voor het opvoeden van de gebruikers en ontvangers van de verschillende communicatiemiddelen tot volwassen verantwoordelijkheid.

3. De nieuwe evangelisatie wordt, in een wereld die zo rijk is aan mogelijkheden tot communicatie als de onze, met veel uitdagingen geconfronteerd. Daarom wil-

1. Tweede Vaticaans Concilie, Decreet over de publiciteitsmedia *Inter mirifica*, 1.

2. Paulus VI, apostolische Exhortatie *Evangelii nuntiandi* (8 december 1975), 45, in: *Archief van de Kerken* 31/5 (2 maart 1976), 206.

de ik in de Encycliek *Redemptoris missio* benadrukken dat de voornaamste Areopaag van de moderne tijd de *wereld van de communicatie* is, die in staat is de mensheid te verenigen en de wereld tot een, zoals men zegt, 'global village', een wereldomspannend dorp, te maken. De communicatiemiddelen zijn vandaag zo belangrijk dat ze voor veel mensen tot voornaamste instrument van oriëntatie zijn geworden, dat bepalend is voor het persoonlijke en sociale leven alsook voor het gezinsleven. Dit is een complex probleem, want deze cultuur ontstaat niet in eerste instantie door de inhoud, maar alleen al op grond van het feit dat er nieuwe mogelijkheden tot communicatie zijn middels tot nu toe onbekend taalgebruik en onbekende technieken.

Onze tijd is een tijd van wereldwijde communicatie waarin op vele momenten van het dagelijks leven in meer of mindere mate gebruik gemaakt wordt van de massamedia. Ik noem slechts de vorming van persoon en geweten, de interpretatie en structurering van affectieve relaties, het verloop van opvoeding en vorming, de uitwerking en verbreiding van culturele verschijnselen en de ontwikkeling van het sociale, politieke en economische leven.

De massamedia kunnen en moeten rechtvaardigheid en solidariteit bevorderen in overeenstemming met een organische en ware kijk op de menselijke ontwikkeling, door gebeurtenissen juist en waarheidsgetrouw weer te geven, situaties en problemen volledig te analyseren en een forum te vormen voor verschillende meningen. Een waarachtig ethische benadering aangaande het gebruik van de machtige communicatiemiddelen moet geplaatst worden in de context van een volwassen uitoefening van vrijheid en verantwoordelijkheid, gebaseerd op de absolute criteria van waarheid en gerechtigheid.

II. Evangelische onderscheiding en missionaire inzet

4. Ook de wereld van de massamedia heeft Christus' verlossing nodig. Persoonlijke verdieping in de heilige Schrift, de 'grote codex' voor het overbrengen van een boodschap die op grond van haar verlossende waarde niet vluchtig en vergankelijk is maar juist fundamenteel, kan ongetwijfeld helpen de processen en de waarde van communicatiemiddelen met de ogen van het geloof te zien.

De heilsgeschiedenis vertelt en onderbouwt hoe God zich aan de mens heeft meegedeeld, en hoe daarbij alle vormen en manieren van communiceren gebruikt zijn. De mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis om de goddelijke openbaring te kunnen aannemen en een dialoog van liefde met Hem aan te gaan. Als gevolg van de zonde is dit vermogen tot dialoog zowel op het persoonlijke als op het sociale vlak veranderd en dat betekende en betekent voor de mensheid de bittere ervaring van onbegrip en scheiding. God heeft de mensheid echter niet in de steek gelaten maar Hij heeft Zijn eigen Zoon gezonden (vgl. Mc 12,1-11). In het vleesgeworden Woord krijgt de communicatie de grootst mogelijke heilbrengende betekenis: zo is de mens, in kracht van de heilige Geest, in staat de verlossing deelachtig te worden en deze aan zijn broeders en zusters te verkondigen en ervan te getuigen.

5. De communicatie tussen God en de mens heeft haar hoogtepunt bereikt in het vleesgeworden Woord. De daad van liefde waardoor God zich openbaart, samen met het gelovige antwoord van de mensen, leidt tot een vruchtbare dialoog. Juist daarom kunnen wij, met de woorden van de leerlingen "leer ons bidden" (Lc 11,1),

de Heer vragen ons te helpen begrijpen hoe we met God en met andere mensen moeten communiceren met behulp van al die wonderlijke communicatiemiddelen. In het licht van zo'n beslissende en definitieve communicatie vormen de media een providentiële mogelijkheid om mensen overal te bereiken, de grenzen van tijd, taal en ruimte te overwinnen, de inhoud van het geloof op de meest verschillende manieren te verwoorden en iedereen die zoekt de mogelijkheid te bieden in dialoog te gaan met het mysterie van God, dat volledig geopenbaard is in Christus Jezus.

Het mensgeworden Woord heeft ons een voorbeeld gegeven hoe wij moeten communiceren met de Vader en met onze medemensen, of dat nu tijdens momenten van stilte en inkeer is, of bij de verkondiging overal en op iedere wijze. Hij verklaart de Schriften, drukt zich uit in parabellen en in gesprekken in de huiselijke kring. Hij spreekt op de pleinen, langs de straten, aan de oever van het meer en op de bergtoppen. De persoonlijke ontmoeting met Hem laat de mens niet onberoerd maar moedigt aan tot navolging: "Wat Ik u zeg in het duister, spreekt dat uit in het licht, en wat ge u in het oor hoort fluisteren, verkondigt dat van de daken" (Mt 10,27).

Er is echter een hoogtepunt, waar de communicatie tot volledige gemeenschap wordt: de ontmoeting in de Eucharistie. Het herkennen van Christus "bij het breken van het brood" (vgl. Lc 24,30-31) spoort de gelovigen aan Zijn dood en verrijzenis te verkondigen, en vreugdevolle en moedige getuigen te worden van Zijn Koninkrijk (vgl. Lc 24,35).

6. De verlossing heeft de mogelijkheid tot communicatie van de gelovigen geheel en vernieuwd. De ontmoeting met

Christus maakt hen tot nieuwe schepselen en laat hen deel worden van het volk dat Hij zich aan het kruis door Zijn bloed verworven heeft. Hij voert hen binnen in het innerlijke leven van de Drie-eenheid, de voortdurende en wederzijdse uitwisseling van volmaakte en eindeloze liefde tussen de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Communicatie stempelt de fundamentele dimensies van de Kerk, die geroepen is om de vreugdevolle boodschap van het heil aan iedereen te verkondigen. Daarom maakt zij gebruik van de door de massamedia geboden mogelijkheden en ziet daarin middelen die Gods voorzienigheid aan onze tijd geschonken heeft om de gemeenschap te versterken en Zijn Woord nog indringender te verkondigen.³ De media kunnen het universele karakter van het Volk van God zichtbaar maken, een intensievere en directere uitwisseling tussen de plaatselijke Kerken mogelijk maken en wederzijds begrip, alsook samenwerking bevorderen.

Laten wij God danken voor deze machtige middelen. Als zij door christenen in de geest van het geloof en volgens de ingevingen van de heilige Geest gebruikt worden, kunnen zij bijdragen tot een verdere verspreiding van het evangelie en de banden tussen de kerkelijke gemeenschappen versterken.

III. Veranderde mentaliteit en pastorale vernieuwing

7. In de communicatiemiddelen vindt de Kerk een waardevol hulpmiddel voor de verspreiding van het evangelie en de godsdienstige waarden, voor het bevorderen van de dialoog, de oecumenische en interreligieuze samenwerking, en ook voor het verdedigen van de waarachtige principes die onontbeerlijk zijn voor het

3. Vgl. Johannes Paulus II, apostolische Exhortatie *Christifideles laici* (30 december 1988), 18-24, in: *Kerkelijke documentatie (KD)* 17/2 (februari 1989), 187-195; vgl. Pauselijke Raad voor de Sociale Communicatiemiddelen, pastorale Instructie *Aetatis novae* (22 februari 1992), 10, in: *KD* 20/4 (mei 1992), 170.

opbouwen van een samenleving die de waardigheid van de mens erkent en gericht is op het algemeen welzijn. De Kerk maakt graag gebruik van deze middelen om informatie over zichzelf te verschaffen en om de mogelijkheden tot evangelisering, catechese en vorming uit te breiden, indachtig de opdracht van de Heer: “Gaat uit over de hele wereld en verkondigt het evangelie aan heel de schepping” (Mc 16,15).

Deze opdracht is zeker niet gemakkelijk in onze dagen, waarin de overtuiging leeft dat de tijd van zekerheden onherroepelijk voorbij is: de mens zou nu moeten leren leven met de wetenschap dat het leven zinloos is, dat alles voorlopig en vergankelijk is.⁴ In deze context kunnen de communicatiemiddelen worden gebruikt “om het evangelie te verkondigen of om het in de harten van de mensen tot zwijgen te brengen”.⁵ Dit vormt een grote uitdaging voor de gelovigen, in het bijzonder voor ouders, gezinnen en allen die verantwoordelijk zijn voor de vorming van kinderen en jonge mensen. Mensen in de kerkgemeenschap die speciaal de gave hebben met de media te werken, zouden met wijsheid en pastorale zorgvuldigheid moeten worden aangemoedigd om hierin vakkundig te worden en in gesprek te gaan met de grote wereld van de massamedia.

8. De waardering voor de media is echter niet voorbehouden aan degenen die reeds op dit gebied ingewerkt zijn, maar moet zich uitstrekken tot de hele kerkgemeenschap. Als, zoals reeds is opgemerkt, de communicatiemiddelen verschillende aspecten van het geloofsleven betreffen, moeten christenen zich rekenschap geven van de mediacultuur waarin zij leven: van de liturgie, de hoogste en meest fundamentele uitdrukking van communicatie

met God en met elkaar, tot catechese, die niet buiten beschouwing kan laten dat ze gericht is tot mensen die sterk onder de invloed van de huidige taal en cultuur staan.

Het actuele verschijnsel van de communicatiemiddelen spoort de Kerk aan tot een vorm van pastorale en culturele vernieuwing, om adequaat te reageren op de tijden waarin wij leven. Vooral herders moeten deze verantwoordelijkheid op zich nemen. Al het mogelijke moet worden gedaan om te komen tot een indringende presentatie van het evangelie, die de mensen stimuleert er naar te luisteren en de boodschap aan te nemen.⁶ Gewijde personen, met hun eigen charisma, hebben op dit gebied een speciale verantwoordelijkheid. Als ze geestelijk en professioneel gevormd zijn “zullen zij, in het kader van wat de pastoraal vraagt graag hun bijdrage willen leveren ... Dit, om de schade te beperken die veroorzaakt wordt door het verkeerd gebruik van de media, en ook om te zorgen voor een betere kwaliteit van de uitzendingen, die de morele wetten respecteren en aan christelijke en menselijke waarden veel aandacht besteden.”⁷

9. Juist omdat de massamedia zo belangrijk zijn, vond ik het vijftien jaar geleden al niet opportuun om het gebruik ervan helemaal over te laten aan de initiatieven van individuen of kleine groepjes, en heb voorgesteld dat ze definitief zouden worden geïntegreerd in pastorale programma's.⁸ Met name nieuwe technologieën scheppen nieuwe mogelijkheden voor communicatie in dienst van het herdersambt en de organisatie van de verschillende taken van de christelijke gemeenschap. Een duidelijk voorbeeld vormt internet, dat niet alleen meer informatiebronnen biedt, maar mensen ook

4. Vgl. Johannes Paulus II, Encycliek *Fides et ratio* (14 september 1998), 91, in: *KD* 27/5-6 (18 juni 1999), 280.

5. Vgl. *Aetatis novae*, 4, in: *KD* 20/4 (mei 1992), 166.

6. Vgl. Johannes Paulus II, postsynodale apostolische Exhortatie *Pastores gregis* (16 oktober 2003), 30, in: *KD* 31/9-10 (19 december 2003), 273-274.

7. Johannes Paulus II, postsynodale apostolische Exhortatie *Vita consecrata* (25 maart 1996), 99, in: *KD* 24/4-5 (19 juli 1996), 241.

8. Vgl. Johannes Paulus II, Encycliek *Redemptoris missio* (7 december 1990), 37, in: *KD* 19/1 (februari 1991), 22-25.

vertrouwd maakt met interactieve communicatie.⁹ Veel christenen gebruiken dit hulpmiddel al op creatieve wijze en onderzoeken de mogelijkheden ervan voor evangelisering, opvoeding, interne communicatie, administratie en leiding geven. Naast internet moeten echter ook andere nieuwe communicatiemiddelen gebruikt worden en de traditionele middelen mogen ook niet uit het oog worden verloren. Katholieke kranten en allerlei publicaties, televisie en radio blijven altijd nog van groot nut binnen een compleet panorama van kerkelijke communicatie.

Hoewel de inhoud natuurlijk moet worden aangepast aan de behoeften van verschillende groepen, moet het doel altijd zijn mensen bewust te maken van de ethische en morele dimensie van de informatie.¹⁰ Ook is het belangrijk er zorg voor te dragen dat degenen die bij de media werken de nodige vorming en pastorale begeleiding krijgen. Deze mannen en vrouwen staan dikwijls bloot aan bijzondere druk en worden door hun dagelijks werk geconfronteerd met ethische vraagstukken. Velen van hen “willen oprecht kennis hebben van en handelen overeenkomstig hetgeen ethisch en moreel juist is” en verwachten van de Kerk leiding en steun.¹¹

IV. De massamedia, kruispunt van de grote sociale kwesties

10. De Kerk, die op grond van de haar door de Heer toevertrouwde heilsboodschap, ook leermeesteres van de mensheid is, is zich bewust van haar plicht zelf bij te dragen tot een beter begrip van de perspectieven en verantwoordelijkheden met betrekking tot de huidige ontwikkelingen in de communicatiemiddelen. Juist omdat deze het geweten van individuen beïn-

vloeden, hun mentaliteit vormen en hun kijk op dingen bepalen, moet duidelijk benadrukt worden dat de communicatiemiddelen een te beschermen en te bevorderen goed vormen. Het is noodzakelijk dat ook de communicatiemiddelen ingekaderd worden in een organische structuur van rechten en plichten, zowel wat betreft vorming en ethische verantwoordelijkheid als wat betreft wet en regelgeving.

De positieve ontwikkeling van de media in dienst van het algemeen welzijn is de verantwoordelijkheid van ieder en allen.¹² Vanwege de nauwe betrekkingen die de media hebben met bedrijfsleven, politiek en cultuur, is er een systeem vereist dat de centrale positie en de waardigheid van de persoon, evenals de eerste plaats van het gezin als basiseenheid van de samenleving en de juiste onderlinge verhoudingen waarborgt.

11. We worden geconfronteerd met drie fundamentele opties: *vorming, deelname en dialoog*.

Op de eerste plaats is er een *grote hoeveelheid vorming* nodig om ervoor te zorgen dat de massamedia op een intelligente en passende wijze gekend en gebruikt worden. Het nieuwe taalgebruik dat zij in de samenleving introduceren verandert zowel de leerprocessen als de kwaliteit van onderlinge menselijke relaties. Daarom bestaat, zonder goede vorming, het gevaar dat ze mensen manipuleren en conditioneren, in plaats van hun ten dienste te staan. Dit geldt vooral voor jonge mensen, die een natuurlijke neiging hebben zich te richten op technologische vernieuwingen en dus nog meer behoefte hebben aan een goede scholing wat betreft verantwoordelijk en kritisch gebruik van de media.

Op de tweede plaats wil ik opnieuw de aandacht vestigen op de toegang tot de media en de *medeverantwoordelijke deel-*

9. Vgl. Pauselijke Raad voor de Media, *De Kerk en internet* (22 februari 2002), 6, in: *KD* 30/4 (19 april 2002), 166.

10. Vgl. *Inter mirifica*, 15-16; Pauselijke Raad voor de Media, pastorale Instructie *Communio et progressio* (23 mei 1971), 107, in: *AAS* 63 (1971), 631-632; *Aetatis novae*, 18, in: *KD* 20/4 (mei 1992), 175.

11. Vgl. *Aetatis novae*, 19, in: *KD* 20/4 (mei 1992), 175.

12. Vgl. *Katechismus van de Katholieke Kerk*, 2494.

name aan het beheer ervan. Als de communicatiemiddelen een goed zijn dat bestemd is voor de hele mensheid, dan moeten er steeds nieuwe, aan de tijd aangepaste, vormen worden gevonden – waaronder gepaste wettelijke maatregelen – om het mogelijk te maken dat iedereen waarachtig deel kan nemen aan het beleid. De cultuur van medeverantwoordelijkheid moet bevorderd worden.

Ten slotte mogen we niet vergeten dat de massamedia grote mogelijkheden bieden voor het bevorderen van de dialoog, waarbij ze wederzijdse kennis, solidariteit en vrede overdragen. Als ze het begrip tussen volken bevorderen, worden ze een machtig middel ten goede; als ze worden gebruikt om onrecht en conflicten aan te wakkeren, zijn ze een vernietigend ‘wapen’. Mijn eerbiedwaardige voorganger, de zalige Johannes XXIII, heeft in zijn encycliek *Pacem in terris* de mensheid reeds profetisch gewaarschuwd voor dergelijke potentiële risico's.¹³

12. Het overwegen van de rol ‘van de publieke opinie in de Kerk’ en ‘van de Kerk in de publieke opinie’ wekt grote belangstelling. In een ontmoeting met de uitgevers van katholieke bladen stelde mijn eerbiedwaardige voorganger Pius XII dat er iets zou ontbreken aan het leven van de Kerk als de publieke opinie er niet was. Dezelfde gedachte is bij andere gelegenheden herhaald.¹⁴ Hoewel in het Wetboek van Canoniek Recht (de Codex) wordt erkend dat men onder bepaalde omstandigheden recht heeft op het uiten van een eigen mening,¹⁵ mogen geloofswaarheden niet op willekeurige wijze uitgelegd worden en legt eerbied voor de rechten van anderen intrinsieke grenzen op aan het uiten van een eigen waardeoordeel. Het is evenzeer waar dat er op andere terreinen voor katholieken ruimte is meningen uit

te wisselen in een dialoog die met rechtvaardigheid en voorzichtigheid wordt gevoerd.

Communicatie, zowel binnen de kerkgemeenschap als tussen de Kerk en de wereld, vereist transparantie en een nieuwe manier van omgaan met de vragen die verband houden met de wereld van de media. Deze communicatie moet leiden tot een constructieve dialoog, om in de christelijke gemeenschap een goed geïntegreerde en scherpzinnige publieke opinie mogelijk te maken. De Kerk heeft, zoals andere instellingen en groepen, de behoefte en het recht haar activiteiten bekend te maken. Daarbij moet ze echter, waar nodig, een passende terughoudendheid kunnen betrachten, zonder dat dit afbreuk doet aan een tijdige en voldoende communicatie over kerkelijke aangelegenheden. Dit is een van de gebieden waar samenwerking tussen leken, gelovigen en priesters zeer gewenst is, zoals het Concilie terecht benadrukt: “Van die vertrouwelijke omgang tussen leken en herders is voor de Kerk zeer veel goeds te verwachten: daardoor immers voelen de leken hun zin voor verantwoordelijkheid versterkt, hun ijver wordt aangevuurd en hun krachten worden veel gemakkelijker samengevoegd met het werk van de herders. Dezen kunnen op hun beurt, gesteund door de ervaring van de leken, zowel op geestelijk als op tijdelijk gebied, dan genuanceerder en juister oordelen, zodat heel de Kerk, door al haar leden gestrekt, haar zending voor het leven van de wereld krachtadiger kan vervullen.”¹⁶

V. Communiceren met de kracht van de heilige Geest

13. Voor gelovigen en voor alle mensen van goede wil is de grote uitdaging van

13. Vgl. Johannes Paulus II, Boodschap voor de 37ste Wereldcommunicatiedag (24 januari 2003), in: *KD* 31/2-3 (4 april 2003), 55-57.

14. Vgl. Tweede Vaticaans Concilie, dogmatische Constitutie over de Kerk *Lumen gentium*, 37; *Communio et progressio*, 114-117, in: *AAS* 63 (1971), 634-635.

15. Can. 212, §3: Naargelang van de kennis, de deskundigheid en het aanzien dat zij genieten, hebben zij het recht, zelfs ook soms de plicht, hun mening over wat het welzijn van de Kerk aangaat aan de gewijde Herders kenbaar te maken en deze, met behoud van de zuiverheid van geloof en zeden en van de eerbied jegens de Herders, en rekening houdend met het algemeen nut en de waardigheid van de personen, aan de overige christengelovigen bekend te maken.

16. *Lumen gentium*, 37.

onze tijd het in stand houden van een waarheidsgetrouwe en vrije communicatie die zal bijdragen tot algehele, wereldomvattende vooruitgang. Iedereen is geroepen middels een gezond kritisch vermogen een opmerkelijke scherpzinnigheid en voortdurende waakzaamheid te ontwikkelen ten opzichte van de overtuigingskracht van de communicatiemiddelen.

Ook op dit gebied weten de christen-gelovigen dat ze kunnen rekenen op de hulp van de heilige Geest. Die hulp is des te noodzakelijker als men bedenkt hoezeer ideologieën, het streven naar macht of geldelijk gewin, de rivaliteiten en conflicten tussen individuen en groepen, menselijke zwakheid en sociale problemen de communicatie kunnen bemoeilijken. De moderne technologieën verhogen op indrukwekkende wijze de snelheid, hoeveelheid en toegankelijkheid van communicatie, maar ze bevorderen niet in dezelfde mate de fijngevoelige uitwisseling tussen geest en geest, tussen hart en hart, die kenmerkend zou moeten zijn voor iedere communicatie die in dienst staat van solidariteit en liefde.

In de heilsgeschiedenis heeft Christus Zich aan ons gepresenteerd als de 'communicator' van de Vader: "God ... heeft nu, op het einde der tijden, tot ons gesproken door de Zoon" (Heb 1,2). Het vleesgeworden eeuwige Woord toont in Zijn communicatie altijd respect voor de toehoorders, leert dat er begrip moet zijn voor hun situatie en noden, dringt aan op medelijden met hun lijden en spoort daarmee aan tot duidelijk zeggen wat ze moeten horen, zonder beperkingen of compromissen, zonder bedrog of manipulatie. Jezus leert dat communicatie zedelijk handelen is: "Een goed mens brengt uit zijn schat van goedheid goede dingen te voorschijn, maar een slecht mens uit zijn schat van slechtheid slechte dingen.

Ik zeg u: Van ieder onnut woord dat de mensen spreken, zullen zij rekenschap moeten afleggen op de dag van het oordeel, want naar uw woorden zult gij gerecht bevonden en naar uw woorden zult gij geoordeeld worden" (Mt 12,35-37).

14. De apostel Paulus heeft een duidelijke boodschap voor iedereen die met communicatie te maken heeft (politici, professioneel betrokkenen, toeschouwers): "Daarom, doet de leugen weg en laat ieder met zijn naaste de waarheid spreken, want wij zijn elkanders ledematen. ... Laat geen slecht woord over uw lippen komen, maar spreekt een goed woord, opbouwend, als het nodig is, tot zegen voor de hoorders" (Ef 4,25.29).

Tot allen die op het gebied van de communicatie werkzaam zijn, in het bijzonder de gelovigen die betrokken zijn bij dit belangrijke onderdeel van de samenleving, richt ik de uitnodiging die ik vanaf het begin van mijn dienstwerk als Herder van de Universele Kerk de hele wereld heb toegeroepen: "Weest niet bang!"

Weest niet bang voor nieuwe technologieën! Ze zijn te scharen onder de "verbazingwekkende uitvindingen van de techniek" – *Inter mirifica* – die God ons ter beschikking stelt om de waarheid te ontdekken, te gebruiken en bekend te maken, ook de waarheid over onze waardigheid en over onze bestemming als zijn kinderen, erfgenamen van Zijn eeuwig Koninkrijk.

Weest niet bang voor de tegenstand van de wereld! Jezus heeft ons verzekerd: "Ik heb de wereld overwonnen!" (Joh 16,33).

Weest ook niet bang voor eigen zwakten en tekortkomingen! De goddelijke Meester heeft gezegd: "Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld" (Mt 28,20). Verspreid de boodschap van

Christus' hoop, genade en liefde; ervaart in deze vergankelijke wereld het eeuwige uitzicht op de hemel, een uitzicht dat geen enkel communicatiemiddel ooit rechtstreeks kan overbrengen: " ... de dingen waarvan de Schrift zegt: Geen oog heeft ze gezien, geen oor heeft ze gehoord, geen mens kan het zich voorstellen, al wat God bereid heeft voor die Hem liefhebben" (1Kor 2,9).

Aan Maria, die ons het Woord des levens heeft geschonken, en die Zijn onsterfelijke woorden in haar hart bewaarde, vertrouw ik weg toe van de Kerk in de wereld van vandaag. Moge de heilige Maagd ons helpen de schoonheid en de

vreugde van het leven in Christus, onze Redder, met alle middelen door te geven.

Aan u allen mijn Apostolische Zegen!

Uit het Vaticaan, 24 januari 2005, op de gedachtenis van de heilige Franciscus van Sales, patroon van de journalisten.

Johannes Paulus II

Vertaling: dr. N. Stienstra